

RAW HÅRDTRÆSPARKET

LÆGGEVEJLEDNING

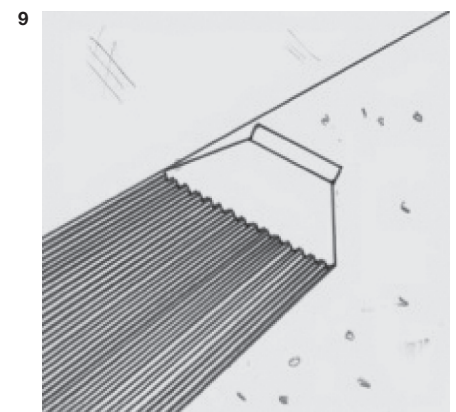
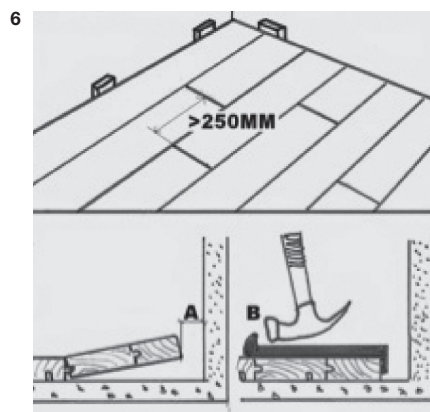
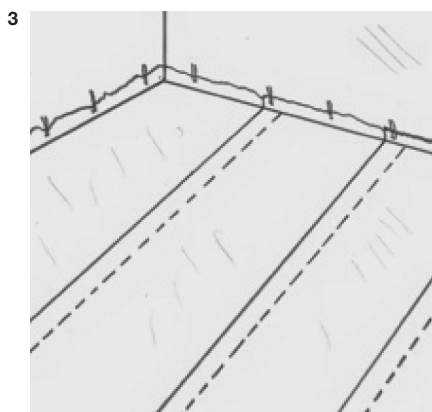
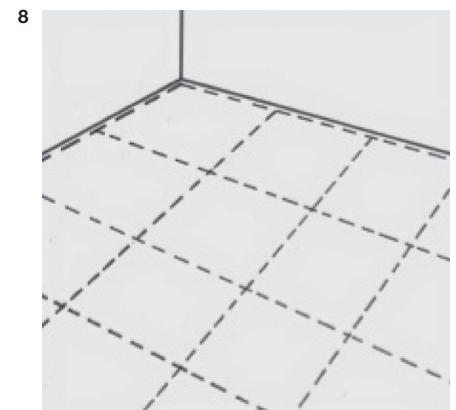
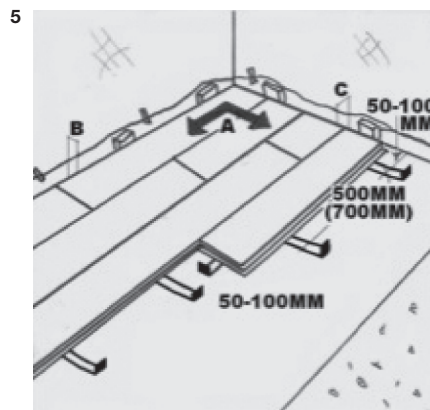
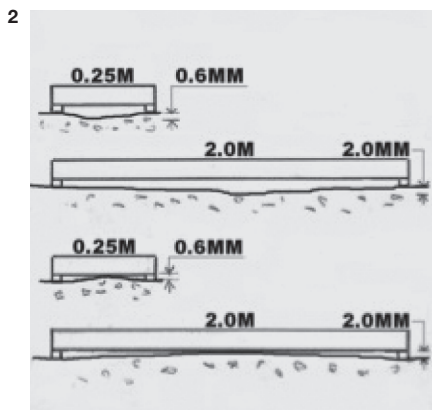
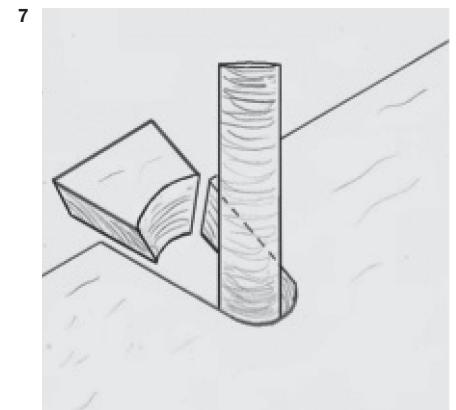
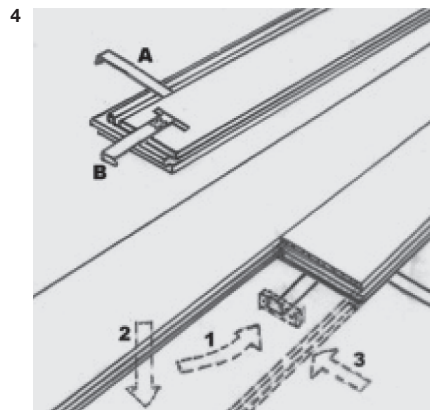
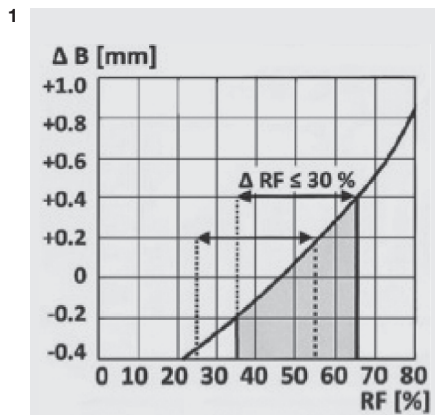
Gældende for 20x130, 20x155 og 20x180 mm planker
samt for 14x130, 22x129 og 22x130 mm parketbrædder.

Læggevejledning_08.2019_V2

RAW A/S
C.F. Richs vej 115
2000 Frederiksberg, DK
CVR 55828415
www.raw-products.info
www.raw-paint.com

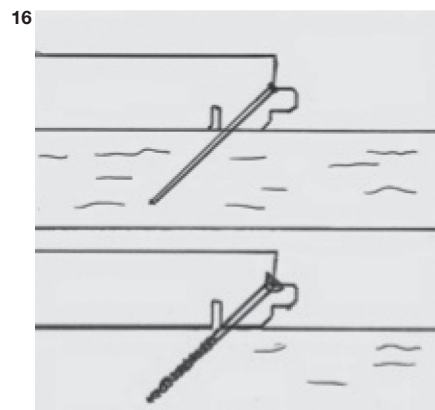
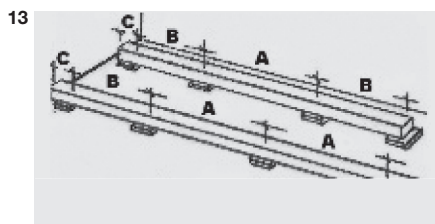
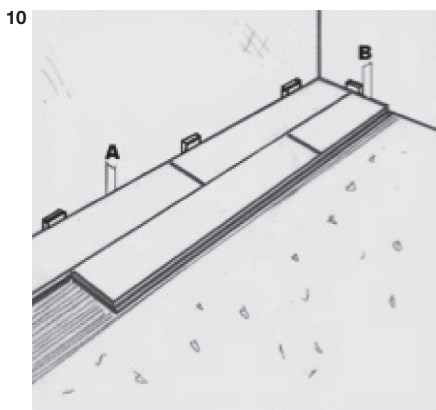
SAMLET LÆGNINGSVEJLEDNING FOR BØJLE- LIM- OG STRØSYSTEM

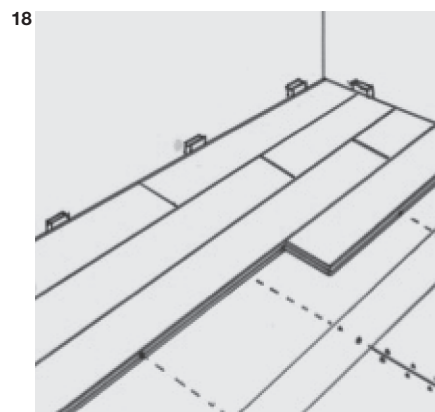
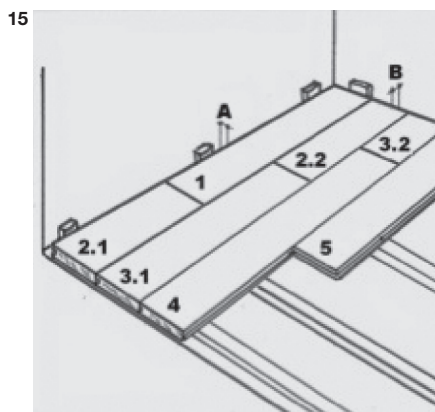
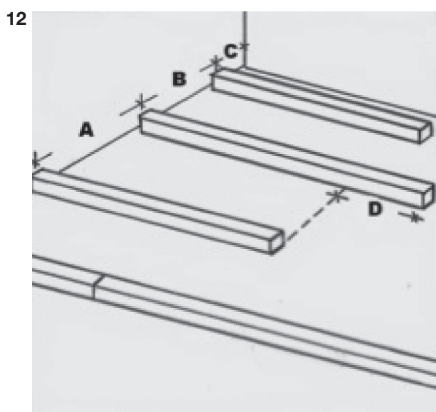
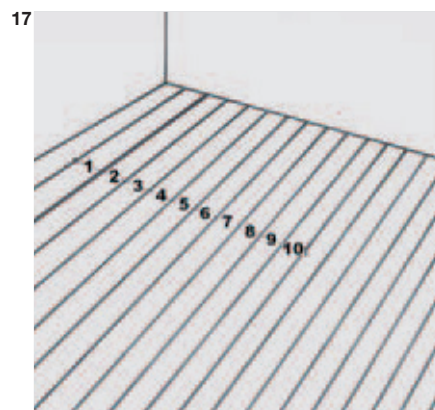
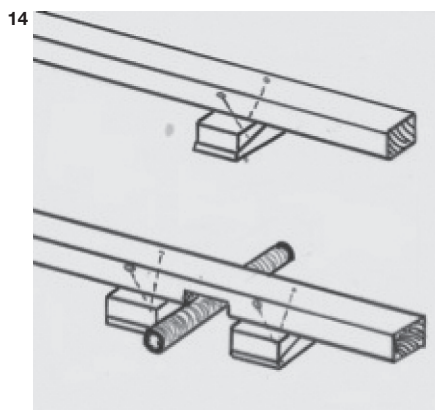
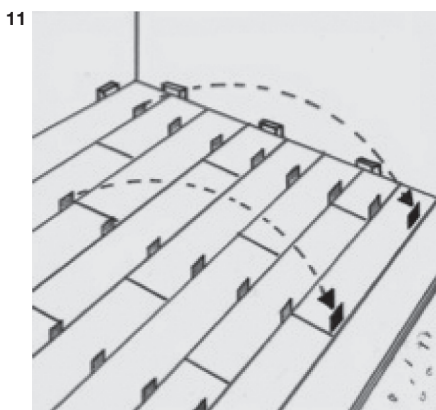
Læggevejledning_06.2019_V2

SAMLET LÆGNINGSVEJLEDNING FOR BØJLE- LIM- OG STRØSYSTEM

Opklodningsafstand A [mm]	Bolig	Kontorer o.l.	Samlings-lokaler	Mindre butikker
Strø, hxb [mm]	2,0kN	2,5kN	3,0kN	4,0kN
39x40 RAW LVL	550	520	490	450
63x40 RAW LVL	890	830	780	710

SAMLET LÆGNINGSVEJLEDNING FOR BØJLE- LIM- OG STRØSYSTEM

Før lægning – generelle krav

- Bygningen skal være lukket og varmeanlæg skal være installeret, og periodevis samt fast i fyringssæsonen være i brug. Alle indvendige arbejder der kan tilføre bygningen fugt, fx betonudstøbninger samt grundlæggende malerarbejder, skal være afsluttet. Den relative luftfugtighed i bygningen skal være mellem **30 og 65%** og temperaturen ca. 20°C (boliger). I kontorer o.l. med forventet lavere relativ luftfugtighed, fx ned til 25% RF, bør RF kontrolleres, så det totale udsving i RF over året ikke overstiger 30-35% (Se figur 1). Det max. tilladte porefugtindhold i undergulve af beton ses under de enkelte gulvsystemer. I træbaserede undergulve tillades max. 12% fugtindhold. 10-brætsmål samt afstande til vægge og faste installationer følges nøje. Gulvbrædder orienteres normalt parallelt med rummets længste side. Pakkerne med gulvbrædder må først åbnes umiddelbart for brug. OBS: Læs lægningsvejledningen omhyggeligt igennem før arbejdet påbegyndes! I tvivlstilfælde samt ved anden anvendelse, fx andet indeklima, øgede belastninger (erhvervsbyggeri) samt i forbindelse med gulvarme, se www.stark.dk eller kontakt din STARK butik. RAW gulvene skal ikke efterlakeres efter montagen, da dette blot vil nedsætte lakoverfladens ydeevne. Gulvet kan efter montering evt. beskyttes vha. afdækning med **RAW gulvpap**, 500 g/m² eller masonit plader! Der henvises til Rengøring og Vedligeholdelsesanvisningen vedr. pleje og beskyttelse af gulvet efter ibrugtagning.

Lægning af 20x130/155/180mm planker og 14/22x130mm parketbrædder med Bøjlesystemet – Se pkt./figur 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7

- Undergulvet afrettes til en planhed med max. afvigelser på ± 2mm pr. 2m over fladen. Overfladen skal være jævn, og lunger samt andre ujævnheder skal ligge indenfor ± 0,6mm på et 0,25m retholt.
- På betongulve udlægges på et **RAW gulvunderlag**, - en kombineret fugtspærre og trinlyddæmpende måtte, med 250mm selvklæbende overlæg. Underlaget føres langs vægge op til gulvets overkant. OBS: I kombination med gulvarme udlægges som ekstra fugtspærre en **RAW fugtspærre** med selvklæbende samlinger under **RAW gulvunderlaget** på betonen. På træbaserede undergulve udlægges en **RAW foam**, (diffusionsåbent mellemlag), alternativt en **RAW gulvpap**, 500 g/m², med tætte stød uden overlæg.
- Brædderne forbindes indbyrdes på tværs af gulvfladen vha. S-bøjler (**A**) med en størrelse på 130,1mm. I længderetningen sammenholdes brædderne vha. specielle X-bøjler (**B**), der monteres i det tværgående bøjlespor i brættets fer-ende. Brædderne samles ved at føre brættets notende i indgreb med fer-enden på det foregående bræt (**1**), inden det lægges ned over den udragende bøjleende og dermed låses (**2**). Efterfølgende presses brættet sideværts i indgreb i langsgående fer/not samling, til de tværgående bøjler går i indgreb (**3**).
- Bøjlerne monteres ved at slå den markerede bøjleende ned i det langsgående bøjlespor i fersiden, så bøjlen peger i ferenes retning, der er læggeretningen (**A**). Indbyrdes bøjleafstand skal være **500mm**. (For parketgulve i boliger dog **700mm**). Bøjlerne forskydes indbyrdes mellem brædderækker, så de ikke rører hinanden! Mod rummets gavle placeres bøjlerne **50-100mm** fra bræddeender. Afstanden (**B**) til langsgående vægge skal være **2mm** pr. meter spænd, **min. 12mm**. (For 14x130mm parket dog **3mm/m**, min. 12mm). Anvend kiler/afstandsklodser til fiksering af første brædderække under montagen. Langs rummets gavle skal afstanden mellem væg og bræddeender (**C**) være min. 10mm. I større gulve kan det være nødvendigt at indbygge dilatationsfuger, så gulvets bevægelser begrænses!
- Brædderne lægges i et uregelmæssigt mønster, idet bræddestodene foretages bedst muligt, **min. 250mm**. Sidste brædderække lægges med afstanden (**A**) til væggen (jf. pkt. 5 **B**). Er der ingen bøjleforbindelse til sidste brædderække, må denne limes i langsgående not til næstsidste brædderække. Brug evt. gulvjern (**B**) til at få sidste bræt på plads.
- Huller til rørgennemføringer skal udføres med en huldiameter **min. 24mm** større end rørdimensionen, så gulvet har mulighed for at bevæge sig uden at komme i kontakt med røret. Der saves en kileformet klods ud som vist på figuren. Når brættet er på plads, limes den afskårne klods fast – inden der dækkes med en rørosset.

Lægning af 20x130/155/180mm planker og 22x130mm/22x129mm parketbrædder med Limsystemet – Se pkt./figur 1, 2, 8, 9, 10, 11, 6 og 7

- Inden gulvlægningen påbegyndes, skal fugtindholdet i undergulvet kontrolleres. På betongulve tillades et max. porefugtindhold på **75% RF**, i forbindelse med gulvarme dog kun **65% RF**. Inden limning påbegyndes rengøres undergulvet omhyggeligt.
- Til limning af massive gulve anvendes en MS Polymer lim, der påføres vha. en dobbelt tandspartel. Limen påføres omhyggeligt i et jævnt og heldækkende lag – så limens fugtisolierende egenskaber sikres. Der må ikke påføres lim på et større areal, end hvad der indenfor limens åbningstid på **20 minutter** kan dækkes med gulvbrædder. På sugende underlag kan der med fordel primes, så vedhæftningen forbedres og lim forbruget minimeres.
- Start med at påføre lim, svarende til to brædderækker, og monter gulvbrædderne ved at trykke dem godt ned i limen. Afstanden (**A**) til langsgående væg skal være **1,5mm** pr. meter spænd, dog **min. 12mm** og afstanden (**B**) mellem væg og bræddeender min. 10mm. Anvend kiler/afstandsklodser til fiksering af brædderækkerne.

- Gulvene lægges iht. et **10-brætsmål**, der kontrolleres vha. spacers, placeret i de langsgående fuger mellem brædderne pr. **max. 900mm**. I boliger med **30-65% RF** benyttes der på terrændæk i beton **0,2-0,3mm spacers** og på etageadskillelser samt på træbaserede undergulve **0,1mm spacers**. (Eks.: 0,2mm spacers mellem 130mm brædder giver et **10-brætsmål på 1302mm**.) Spacers fjernes først når limen er tilstrækkelig tør, og brædderne er fikseret med **korrekt 10-brætsmål**. Gulvets geometri og monteringshastigheden er afgørende for, hvor mange meter bagud gulvet skal fikseres, inden de først monterede spacers kan tages op og flyttes frem til genanvendelse i en nylagt brædderække. Husk at fjerne alle spacers efter endt gulvmontage!

Lægning af 20x130/155/180mm planker og 22x130mm/22x129mm parketbrædder med Strøsystemet – Se pkt./figur 1, 3, 12, 13, 14, 15, 16, 17 og 7

- På betongulve udlægges en **RAW fugtspærre**, alternativt en **0,2mm PE-folie** (med **200 mm** overlæg), og føres langs vægge op til gulvets overkant. (Ved porefugt $\geq 75\%$ RF skal overlæggen altid tapes!). Føring af vand- og varmerør skal normalt ske over fugtspærren – dog kan Pex-rør føres under fugtspærren, forudsat overlæggen på PE-folien tapes.
- Strøer og bjælkers indbyrdes afstand fastlægges ud fra gulvbrættes tykkelse og anvendelse. I boliger er stroafstanden (**A**) for **20mm plank**: **520 mm**, og for **22mm parketbrædder**: **600mm**. I yderste fag (**B**) mod rummets ender (gavle) reduceres afstanden til **400mm**. Første strø placeres mellem **50-80mm** fra rummets ende (**C**). Strøstød skal fordeles **min. 600mm (D)**. Hvor de optræder på linje må de laskes sammen. Afstanden fra strøender o.l. til vægge skal være min. 10mm. I gulve lagt udbrudt gennem døråbninger skal der anvendes min. 3 gennemgående strøer.
- Den indbyrdes opklodningsafstand for strøer og bjælker (spændvidden) fastlægges ud fra trækvalitet, dimension (højde x bredde) og gulvets anvendelse (forventede belastninger). Opklodningsafstanden for **RAW LVL gulvstrøer** ved forskellige anvendelsesområder fremgår af tabellen, og gælder for gennemgående strøer (**A**). Ved strøender, strømamlinger og aflastningsspor skal opklodningsafstanden reduceres med **20%**, svarende til **0,8 x A**.
- Opklodninger udføres af formstabil materiale som plast kiler eller træbrikker på asfaltpap, og fæstnes omhyggeligt til strøerne med søm, så de ikke siden forskubber sig. Er opklodningen udført på bløde brikker (af lydhen syn), må der ikke sømnes i den bløde del af brikken. Den bløde brik limes da til krydsfiner brikkens underside og monteres op et stykke asfaltpap. Strøer kan stodes over en fælles opklodning, forudsat denne har en længde på min. **125mm**. For strøer, bjælkelag samt træbaserede undergulves planhed, **se pkt. 2**.
- Første række brædder lægges med notsiden mod væggen. Afstanden (**A**) til væggen i første og sidste række skal være 1,5mm/m på tværs af gulvfladen, min. 12mm og afstanden (**B**) til gulvfladens ender (gavle) skal være 1,0mm/m, min. 10mm. Under lægningen fastholdes brædderne vha. afstandsklodser, der fjernes så snart gulvet er færdigmønteret. Brædderne lægges i et uregelmæssigt mønster. Bræddestodene forskydes mest muligt og må højst forekomme for hvert tredje bræt i samme fag, aldrig i nabo fag. Ved gulvflager over 12 m anbefales det, at lægningen af gulvet påbegyndes fra midten af rummet for at minimere bevægelserne. Brædderne samles da vha. en løs fer, der limes i noten på første brædderække.
- Brædderne sømnes fordækt (skjult) til strøer eller bjælker med maskinsøm: **2,5x65mm T-søm** el. **2,2x45mm ringsøm**. Alternativt kan der skrues med **4,2x45mm flex-skruer** efter forboring med $\varnothing 3,0$ mm bor eller håndsømmes med **2,8x65mm** dykkere efter forboring med $\varnothing 2-2,5$ mm bor. Der sømnes/skrues i en vinkel på **45-50°** i forhold til brættets overflade, og det skal sikres at søm-/skuehoveder undersinkes, så næste brædderække kan monteres uhindret. For at undgå flæk, må der ikke sømnes tættere end 50mm til endetræ.
- Brædderne lægges iht. et **10-brætsmål**, der angiver den bredde 10 brædder **SKAL** dække. Nedenstående tabel angiver 10-brætsmålet for gulve i boliger o.l. med en relativ luftfugtighed på **max. 65 % RF**. **10-brætsmålet kontrolleres løbende!** Ved andre klimaforhold, søg rådgivning hos din STARK butik.

Gulvkonstruktion og placering	10-brætsmål [mm]
Planker på strøer/bjælkelag på etageadskillelser	1300-1 / 1550-1 / 1800-1
Planker på strøer på terrændæk el på bjælkelag over kryberum	1302-3 / 1552-3 / 1802-3
Parket på strøer/bjælkelag på etageadskillelser	1300-1 / 1290-1
Planker på strøer på terrændæk el på bjælkelag over kryberum	1302-3 / 1292-3

- Ved sømning til træbaserede undergulve følges **pkt. 16**. Hvis muligt sømnes der i linjer over underliggende bjælker med indbyrdes afstand på max. **600mm**. Alternativt sømnes/skrues der pr. **450mm** til undergulvet. Undergulvet skal i sig selv have den fornødne bæreevne samt overholde planhedskravet under **pkt. 14**. OBS! Inden montage afhjælpes eventuelle knirk ved at eftersømme/skrue undergulvet. Som mellemlag udlægges en **RAW gulvpap**, 500 g/m², med tætte stød uden overlæg.